

Rengastusvuosi 2005

Jari Valkama & Jukka Haapala

Tässä katsauksessa kerromme lintujen rengastuksesta Suomessa vuonna 2005. Sadat vapaaehtoiset rengastajat ovat jälleen ahkeroineet eri puolilla maata, ja tulosta on syntynyt. Maan etelä- ja keskiosissa rengastusmääriä kasvatti hyvä myyrävuosi, sillä monilla myyriä syöville petolinnuilla poikastuotto oli ennätysellinen (ks. Honkala & Sauola 2006). Lappi ja Kainuu kuitenkin potivat ankaraa myyräkatoa, ja näillä alueilla petolinnut eivät viettäneet yltäkyläistä elämää. Myyrät eivät muutoinkaan olleet ainoa syy, minkä takia rengastusmäärät kasvoivat huomattavasti vuodesta 2004.

Rengastuksissa siirryttiin uudelle miljoonaluvulle

Vuonna 2005 Suomessa sai renkaan jalkaansa yhteensä 249 303 lintua. Viime vuosi olikin neljänneksi paras kautta aikain, sillä enemmän lintuja on rengastettu vain 1995, 2002 ja 2003. Poikasia viime vuonna rengastettiin 102 884, mikä on toiseksi korkein luku vuosina 1968–2005 (1999 rengastettiin 104 247 poikasta; kuva 1). Täysikasvuisia lintuja rengastettiin yhteensä 146 419, mutta tällä sijoitutaan huippuvuosien 1992–95

ja 2001–03 jälkeen vasta kahdeksanneksi. Noiden kahden jakson isot rengastusmäärät johtuvat etupäässä siitä, että niihin osui merkittäviä rengastusprojekteja (*Acro*-projekti ja haarapääskyprojekti), jotka juuri tuolloin olivat suosionsa huipulla ja joihin liittyi mitavaa täysikasvuisten lintujen rengastusta.

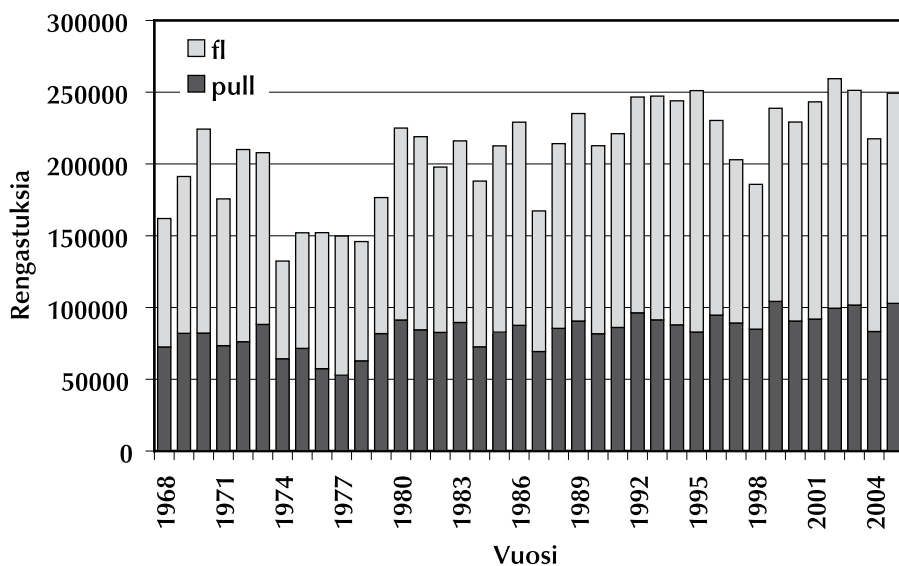
Hyvän rengastusvuoden siivittämänä saavutettiin yksi merkittävä virstanpylväs: vuoden 2005 lopussa Rengastustoimiston rekisterissä oli yhteensä 9 096 357 rengastusta, eli kuluneena vuonna joku onnekas rengastaja merkitsi yhdeksännän miljoonan linnun! ”Tasamiljoonan” rengastaneet rengastajat on ollut tapana palkita rengastajakokouksessa kaulaan ripustettavalla kotkarenkaalla, johon tuo kyseinen miljoonaluku on kaiverrettu. Oli suhteellisen vaivatonta selvittää, että tuo yhdeksäs miljoonas lintu rengastettiin 9.8.2005. Tuona päivänä 20 rengastajaa rengasti yhteensä 380 lintua. Noita rengastuksia ei enää ollut mahdollista laittaa aikajärjestykseen, koska vain osaan tuon päivän rengastuksista oli kirjattu kellonaika. Näin ollen vanhojen perinteiden mukaisesti palkinnon saa ja arvottiin niiden 11 rengastajan keskuudesta, jotka olivat läsnä Forssan rengastajakokouksessa 11.–12.2.2006. Onnet-

tarena toiminut rengastaja Hanna Tuominen arpoi palkinnon saajaksi *Hannu Ekblomin*. Onnittelut Hannulle vielä kerran!

Kuluneen vuoden rengastusmääriin vaikutti siis mm. petolintujen erinomainen pesimistulos. Petolintujen poikasia rengastettiin 25 816, mikä jää vain vajaan tuhannen poikasen päähän edellisestä huippuvuodesta 2003. Petolintupaljoudesta erottuu omaan kastiinsa kolme lajia, joiden poikasia rengastettiin huikea määrä: tuulihaukka 9 674, viirupöllö 3 164 ja suopöllö 766 poikasta. Uusiin ennätysiin yltivät myös merikotka (207), muuttohaukka (249) ja ruskosuohaukka (418). Petolintujen ohella rengastusmääriä vuodesta 2004 nostivat myös rautiainen (7 981 rengastusta, uusi ennätys), talitiainen (26 110) ja viherpeippo (12 623, ennätys tämäkin). Enää ei liene mikään uutinen, että merimetsojakin rengastettiin taas enemmän kuin milloinkaan ennen, yhteensä 3 970 poikasta. Muita maininnan ansaitsevia ovat mm. valkoselkätikka (78 poikasta ja 35 täysikasvuista), merisirri (15), teeri (374) ja uutukyyhky (753 rengastusta). Merisirriin liittyen kannattaa muuten ehdottomasti lukea Linnut-lehdessä 1/2006 ollut erinomainen artikkeli (Lehikoinen 2006).

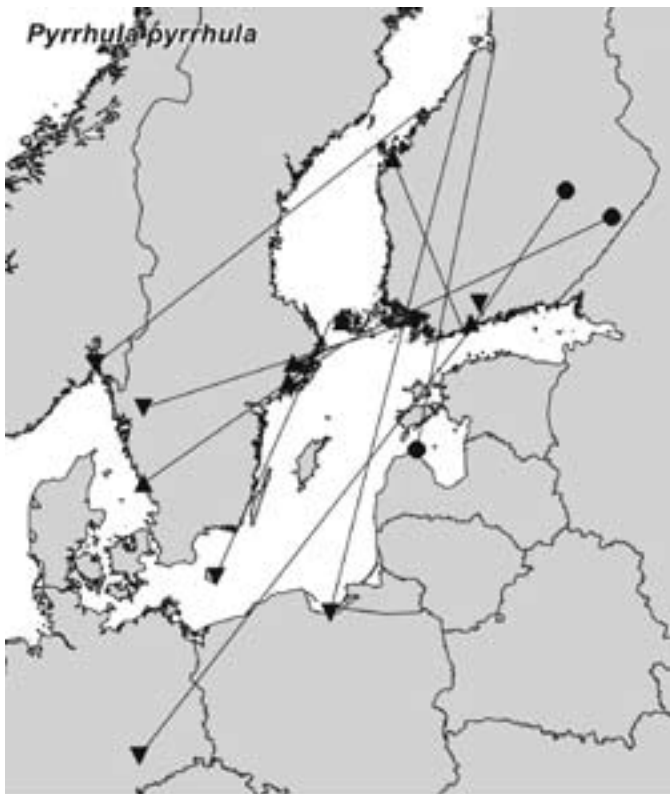
Vuonna 2005 eniten lintuja rengastivat Tatu Hokkanen (14 303), Heikki Arppe (10 667), Jukka Tanner (4 878), Esko Pasanen (4 873) ja Jarmo Ruoho (4 575). Näiden viiden rengastajan siivu koko maan rengastuksista oli peräti 15,7 %. Eniten pesä- tai maastopoikasia merkitsivät Hokkanen (4 317), Pasanen (4 079), Tanner (3 955), Jussi Ryssy (2 047) ja Matti Luostarinen (1 874). Tässä yhteydessä kannattaa mainita, että Esko Pasanen palkittiin Forssan rengastajakokouksessa 12.2.2006 merkittävistä ansioistaan rengastajana. Toisen, ansioituneelle uudelle rengastajalle jaetun kiertopalkinnon sai tällä kertaa Henri Selin.

Rengastajien määrä nousi vuoden aikana hieman. Vuoden 2005 lopussa oli voimassa 686 rengastuslupaa (2004: 663), joista naisilla 46 (6,7 %). Kaikki rengastajat eivät kuitenkaan käyttäneet lupaansa, vaan pitivät välivuotta. Aktiivisia rengastajia (siis sellaisia, jotka rengastivat vähintään yhden linnun) oli

Kuva 1. Vuosittaiset rengastusmäärät Suomessa 1968–2005. Pylväiden alaosa kuvaa poikasina ja yläosa täysikasvuisina rengastettujen lintujen määrää.

Fig. 1. Annual ringing totals in Finland in 1968–2005. Numbers of nestlings and full-grown individuals are separated (see legend).

Kuva 2. Elo-joulukuussa 2004 rengastetuista punatulkuista saadut löydöt löytöajan mukaan.

Fig. 2. Ringing and recovery sites of Bullfinches *Pyrrhula pyrrhula* ringed between August and December 2004 in Finland and found during October-December 2004 (triangles pointing downwards), January-March 2005 (triangles pointing upwards) and April-May 2005 (circles). Only movements > 10 km have been included.

567 (2004: 521). Uusi rengastuslupa myönnettiin 28 henkilölle.

Lintuasemarengastukset

Lintuasemien toiminta näyttää ainakin rengastusmäärillä mitattuna hieman piristyneen viimeisen neljän vuoden aikana: vuonna 2005 rengastettiin lähes 22 000 lintua enemmän kuin vuonna 2002 (taulukko 1). Lintuasemien rengastussummat riippuvat kuitenkin suuresti miehitysaktiivisuudesta ja joidenkin yksittäisten lajien voimakkaista vaelluksista tai niiden puutteesta. Asemien rengastusluvussa on mukana myös poikasrengastukset, joita vuonna 2005 oli yhteensä kuitenkin vain 1 141. Huomattavasti kasvaneita rengastusmääriä kirjattiin mm. Hangon lintuasemalla (luvussa on mukana 4 896 pyrstöiaista), Höytiäisen lintuasemalla Joensuussa, Rönnskärillä, Säpissä ja Valassaarilla. Takaiskujen puolelle menee Kaarinan Rauvolan asema, jossa rengastustoiminta oli viime vuonna ainakin tilapäisesti jäissä.

Kuten ennenkin, asemien toiminta painottuu vahvasti syksyyn: jouluihelmikuulta

rengastuksia kertyi vain 60, maaliskuu-toukokuulta 11 836, kesä-elokuulta 5 182 (jossa siis mukana nuo 1 141 poikasta) ja syys-marraskuulta peräti 37 597 (josta lokakuun summa 25 993). Kevätkaudella lintuja merkittiin eniten Jurmossa ja Lågskärillä, joilla renkaan sai jalkaansa kevään aikana yhteensä lähes 9 500 lintua. Tämä piti sisällään mm. 2 921 punarintaa, 2 104 pajulintua, 530 leppälintua, 475 hernekerttua ja 370 hippiaistä. Syyskaudelle piristystä toivat pyrstöiaiset, joita rengastettiin 8 227 yksilöä – näistä siis reilusti yli puolet sai renkaan jalkaansa Hangon lintuasemalla. Tiaisista sini- ja etenkin talitiaiset olivat liikekannalla, sillä niitä rengastettiin yli 9 000 yksilöä. Samalle tuhatluvulle pääsi kirrkaasti myös hippiaäinen, joita merkittiin 9 366. Syksyllä asemilla verkkoihin jääneistä linnuista valtaosa (92 %) oli nuoria, kesällä 2005 syntyneitä lintuja.

Pöllöillä, etenkin helmipöllöillä oli mantereen puolella kohtuullisen vilkasta syysvaellusta, sillä elo-marraskuun aikana helmareita rengastettiin yhteensä 1 730. Ilmeisesti tämä vaellus ei kovin voimakkaasti ulottunut lintuasemille saakka, sillä niillä merkittiin vain

Kuva 3. Vuonna 2005 saadut Saharan eteläpuoliset (raja 23°30'N) löydöt Suomessa rengastetuista linnuista.

Fig. 3. Birds ringed in Finland and recovered in Africa south of 23°30'N in 2005. Black = encountered dead, white = encountered alive.

258 helmipöllöä. Varpuspöllöjä rengastettiin vain neljä yksilöä kun esimerkiksi ikimuis-tettavana huippusyksynä 2003 niitä saatiin satimeen peräti 356. Tikkasyskykin asemilla oli kohtuullisen vaatimaton: esimerkiksi käpytikkoja saatiin vain 22 (vuotta aiemmin 130) ja palokärkiä 17 (36).

Asemien verkoista voi joskus löytyä myös kummallisuuksia. Tällainen osui Aleksis Lehikoisen eteen Hangon lintuasemalla 18.8.2005, kun verkossa roikkui peltopyy. Muita hieman harvinaisempia vieraita olivat Kalle Rainion Jurmossa 18.6. rengastama kenttäkerttunen, Jarkko Santaharjun 10.9. Hangon lintuasemalla rengastama nuori heinäkurppa ja Tatu Hokkasen Lågskärillä 4.5. rengastama mustapäätaskukoiras.

Vuoden 2005 aikana asemilla eniten lintuja rengastivat Tatu Hokkanen (peräti 9 326 rengastusta), Jarmo Ruoho (4 190), Ari Latja (3 310), Teemu Lehtiniemi (1 882) ja Juhani Virtanen (1 881). Hokkanen rengasti useita tuhansia lintuja Hangon lintuasemalla, Lågskärillä ja Rönnskärillä, ja Ruoho mm. noin kolme ja puoli tuhatta lintua Hangon lintuasemalla. Hatunnoston arvoinen on myös Ari Latjan panostus Höytiäisen aseman hyväksi: 3 310 rengastusta. Teemu Lehtiniemen rengastukset kertyivät Kangasalan lintuasemalta ja Signilskäriltä ja Juhani Virtasen Jurmossa. Lähes kaksi viidestä asemilla rengastetuista linnuista kulki näiden herrojen käsin kautta! Yksityiskohtaisemmin eri asemien toiminnasta on kerrottu toisaalla tässä vuosikirjassa (Nikkinen 2006).

Miljoonan tapaamisen raja lähestyy

Rengastustoimiston rekisterissä oli 7.3.2006 yhteensä 916 642 suomalaista rengaslintua koskevaa tapaamisilmoitusta. Näistä ”mielenkiintoisia” (lintu on löydetty kuolleena tai rengastuksesta tai edellisestä tapaamisesta kulunut vähintään 3 kk tai matkaa rengastusta edelliseltä tapaamispaikalta kertynyt yli 10 km) oli 427 945. Viime vuonna löytörekisteri karttui 47 098 tapaamisella, joista em. kriteerein mielenkiintoisia oli 18 439.

Mistä tulivat ja minne menivät syksyn 2004 punatulkkut?

Syksyllä 2004 oli runsaasti liikkeellä epämääräisesti tööttäileviä punatulkkuja, joiden arveltiin lähteneen matkaan kaukaa Siperiasta asti. Tuolloin mm. Suomen lintuasemilla rengastettiin yli 2 300 punatulkkua (Valkama & Haapala 2005). Ruotsissa rengastettiin koko vuoden 2004 aikana yli 5 200 punatulkkua, joita sielläkin oli liikkeellä epätavallisen paljon (Fransson & Staav 2005). Kuvassa 2 on esitetty kaikki heinä–joulukuussa 2004 rengastetuista punatulkuista saadut löydöt, joissa lintu on siirtynyt yli 10 km. Lähes kaikki syksyn 2004 aikana rengastetut punatulkkut jatkoivat nopeasti etupäässä lounaseen, ja niinpä niitä löytyi jo saman syksyn aikana Puolasta, Etelä-Ruotsista ja Norjasta. Keskitalven löydöt painottuvat suureksi osaksi Ruotsin itäosiin ja Suomen puolelle. Kevätlöytöjä edellisena syksynä rengastetuista tulkuista on vain kolme, joista pari on tullut Itä-Suomesta. Voisi kuvitella, että ne kenties olivat palaamassa sinne mistä olivat tulleetkin. Toivon mukaan lähivuosina saamme enemmänkin löytöjä syksyllä 2004 rengastetuista punatulkuista – ehkä jopa kaukaa idästä.

Saharan eteläpuoliset löydöt

Vuoden 2005 loppuun mennessä Saharan eteläpuoliselta alueelta on saatu yhteensä 2097 suomalaista lintua koskevaa rengaslöytöä ja kontrollia. Mukaan on otettu kaikki sellaiset linnut, jotka on löydetty Afrikan mantereelta tai sitä ympäröiviltä merialueilta (usein saarilta) 23°30'N eli Kravun kääntöpiirin eteläpuolelta. Ensimmäiset afrolöydöt ovat jo vuodelta 1932, jolloin Etelä-Afrikasta löytyi suomalainen kalatiira ja Zairesta mehiläishaukka. Noin 1970-luvun alusta lähtien näitä löytöjä on tullut vuosittain 50–70. Eniten löytöjä on kalatiirroista (651), kalasääskistä (550), räyskistä (305), selkälökeistä (105) ja lapintiroista (83). Kahlajista on eniten löytöjä suokukoista (39), kari-kukoista (29) ja liroista (20). Varpuslintulistan ylivoimaista kärkisijaa pitää hallussaan haara-

pääsky 75 löydöllään, seuraavina oleviin harmaasiippoon (26) ja pajulintuun (19) on pitkä etumatka. Saurolan (1994) varsin kattavan katsauksen jälkeen tilanne on muuttunut mm. siten, että uutena lajina tropiikin löytölistalle on mukaan tullut tervapääsky, josta on saatu vuodelta 2000 kaksi löytöä Keski-Afrikan tasavallasta. Myös suomalaisista satakielistä on saatu yksi tropiikinlöytö kun 20.8.2000 Helsingissä rengastettu nuori lintu kontrolloitiin 22.11.2001 Kongossa. Saharan eteläpuolelta löytyneitä kirjosiippoja on kuitenkin edelleen vain kolme (3) huolimatta siitä, että niitä on Suomessa rengastettu jo yli 583 000!

Eniten Suomessa rengastettuja lintuja on löydetty Malista (369), Etelä-Afrikasta (318), Ghanasta (190), Nigeriasta (120) ja Namibiasta (118). Monissa Afrikan maissa on ollut, ja valitettavasti edelleen on, erilaisia vakavia ongelmia (kuivuus, nälänhätä, sisällissodat, lukutaidottomuus), jotka vääjäämättä vaikuttavat siihen, kuinka usein rengastettuja lintuja löydetään ja miten tieto löytyneestä rengaslinnusta kulkee eteenpäin. Kaikkien tropiikista löydettyjen lintujen kohtaloa ei ole saatu selville, sillä 205 linnun kohdalla löytötila jäi tuntemattomaksi (ei tietoa siitä, oliko lintu kuollut vai edelleen hengissä). Tapaamisia elävistä linnuista on kertynyt 392. Eniten elossa on tavattu kalatiirioja (246), haarapääskyjä (34), kalasääskiä (21), lapintiroja (17) ja selkälökkejä (16). Melkein puolet elävien lintujen tapaamisista on saatu joko Etelä-Afrikasta tai Namibiasta – alueilta, joilla Afrikan rengastustoiminta on kenties tehokkainta. Kuolleena Saharan eteläpuolelta on löydetty yhteensä 1 500 suomalaisella renkaalla varustettua lintua. Näistä sellaisia, joiden kuolinsyy on saatu selville, on 1 010. Näistä puolestaan 682 (68 %) on tullut tapetuksi. Eniten on lahdatu kalasääskiä (208), räyskiä (141) ja kalatiirioja (103). Ajalli-

sesti tappamisten huippu näyttää sijoittuneen 1970-luvulle, jolloin julman kohtalon koki 195 Suomessa rengastettua lintua. Vuosina 1995–2005 luku on onneksi jäänyt hieman pienemmäksi (129), mutta voi hyvin olla, että tietoja tällä kaudella tapetuista tulee vielä lisää. Toinen hyvin yleinen kuolinsyy näyttää olleen muille eläimille asetettuun pyydykseen jääminen (tarkoittaa yleensä kalaverkkoa). Tämän kohtalon on kokenut 219 lintua (22 %).

Vuonna 2005 Saharan eteläpuolelta kirjattiin kaikkiaan 53 löytöä, jotka jakautuivat lajeittain seuraavasti: kalatiira 26, kalasääski 19, haarapääsky 3, selkälökki 2, ruskosuohaukka 1, mehiläishaukka 1 ja räyskä 1 (kuva 3). Kaikki kalatiirat löytyivät joko Etelä-Afrikasta tai Namibiasta ja ilahduttavasti suurin osa niistä kontrolloitiin rengastajan toimesta. Kahdella kolmesta mantereelta löytyneestä haarapääskystä onni ei ollut näin hyvin myötä: toinen niistä tapettiin Zairesta ja toinen löytyi nälkään kuolleena Keniasta. Zairesta löytyneen linnun oli rengastanut Janne Kilpimaa Jyväskylän maalaiskunnassa pesäpoikasena 7.7.1999 ja Keniasta löytyneen linnun Jari Korhonen Turussa vanhana koiraana 16.8.2002. Timo Kärkkäisen Järvenpäässä syksyllä 2002 rengastama pääsky sentään kontrolloitiin ihka elävänä Etelä-Afrikassa 8.4.2005 ja näin se toivon mukaan pääsi saman tien lähtemään paluumatkalle synnyinseutujaan kohti. Selkälökkejä löytyi pari kappaletta: Risto Juvaste onnistui 17.1.2005 Tansaniassa tunnistamaan värirenkaista lokin, jonka hän oli rengastanut poikasena Savonlinnassa vuonna 1998. Haminassa Tatu Hokkasen kesällä 2005 poikasena rengastama selkälökki puolestaan löytyi sairaana Ugandasta 15.11.2005. Tropiikkiin päätyneille mehiläishaukalle ja ruskosuohaukalle kävi kummallekin yhtä huonosti: edellinen, Sampo Liukon 2.8.1999 rengastama poikanen tuli ta-

Taulukko 1. Lintuasemarengastukset Suomessa v. 2002–2005.

Table 1. Numbers of birds ringed in Finnish bird observatories 2002–2005.

Lintuasema <i>Bird station</i>	Rengastuksia 2002 <i>Ringings in 2002</i>	Rengastuksia 2003 <i>Ringings in 2003</i>	Rengastuksia 2004 <i>Ringings in 2004</i>	Rengastuksia 2005 <i>Ringings in 2005</i>
Aspskär	319	437	377	717
Hanko	7 380	9 348	9 431	13 030
Höytiäinen	829	411	1 380	5 649
Jurmo	4 354	8 833	4 244	4 990
Kangasala	1 435	462	1 673	943
Lågskär	7 112	9 790	14 554	9 605
Rauvola	2 956	1 197	1 116	–
Rönnskär	1 978	4 571	3 812	6 391
Signilskär	1 592	1 952	5 173	4 065
Säppi	65	845	1 186	2 006
Tankar	1 627	1 602	2 454	3 077
Tauvo	2 770	3 166	4 778	2 537
Valassaaret	475	268	182	1 675
Yhteensä / Total	32892	42 882	50 360	54 685

Kuva 4. Rengastajien syksyllä 2005 kontrolloimien helmipöllöjen rengastus- ja löytöpaikat. Rengastusajankohta on osoitettu erilaisin symbolein.

Fig. 4. Ringing and recapture sites of Tengmalm's Owls *Aegolius funereus* recaptured by ringers during August–October, 2005. Time of ringing is indicated by different symbols as follows: filled circle = ringed as a nestling in 2005, triangle = ringed in autumn 2005, white circle = ringed earlier.

petuksi Kamerunissa ja jälkimmäinen, Johannes Wiehnin 2.7.2004 litissä rengastama poikanen koki saman kohtalon Guineassa. Kaiken kaikkiaan elävänä tavattiin 27 lintua (joista suurin osa siis kalatiiraja) ja kuolleena 26.

Uusia ikäennätyksiä

Rengastajan kannalta on hyvin palkitsevaa kuulla "omien" lintujensa myöhemmistä vaiheista. Erityisesti tämä lämmitää, mikäli rengastettu lintu on tavattu hyvin kauan rengastuksen jälkeen, ja hyvin kuumia aaltoja rengastaja kokee, mikäli lintu on kaiken lisäksi tavattu elossa. Myös vuonna 2005 kirjattiin useita uusia ikäennätyksiä:

Joutsen E-8.682. Simo Siirtola rengasti tämän vanhan linnun Sodankylässä 28.7.1989. Linnun rengas onnistuttiin lukemaan Ruotsin Örebrossa 22.3.2005. Aikaa rengastuksesta kului 15 vuotta ja 8 kuukautta. Rengastushetkellä tälle linnulle oli laitettu myös kau-larengas, mutta löytökirjeessä sen olemassaolosta ei ollut mitään mainintaa, joten se ilmeisesti oli pudonnut.

Haahka DT-7.456. Tämän pesivän vanhan haahkanaaraan rengasti Karl Selin Porvoon

maalaiskunnassa 2.6.1976. Niin kovin monen lajikumppaninsa tavoin sekin löytyi öljyyn kuolleena Tanskasta helmikuussa 2005. Rengastushetkestä ehti kulua 28 vuotta 8 kuukautta. Tätä ennen naaras oli kontrolloitu pesivänä rengastuspaikkansa lähellä useana vuonna, viimeksi 2000.

Etelänkiisi HT-145.411. Tämän vanhan kiislan rengasti Jukka Kuusela Pernajassa 19.7.1979 renkaalla HT-056.812. Martti Hario kontrolloi linnun sen rengastuspaikalla 25 vuotta ja 11 kuukautta myöhemmin, 4.6.2005. Tätä ennen lintu on kontrolloitu pesivänä myös 1980, 1987, 1990, 1992 (jolloin Jarmo Ruoho vaihtoi sille renkaan), 1995, 2002 ja 2004.

Metso M-40.385. Jouni Tittonen onnistui 21.1.2006 lukemaan Perniössä renkaan metsokoiraalta, jonka Juhani Karhumäki oli rengastanut nuorena koiraana likimain samalla paikalla 7 vuotta ja 9 kuukautta aikaisemmin (23.4.1998). Ennen tätä löytöä tästä 'häiriköstä' oli rekisterissä jo kahdeksan tapaamista.

Hömötiainen X-382.866. Rengaslöytöaineiston mukaan vanhin hömötiainen on elänyt lähes neljä vuotta kauemmin kuin vanhin metso, sillä Markku Orell kontrolloi Haukiputaalla 17.11.2005 hömötiaisen, jonka hän oli rengastanut poikasena lähes samalla paikalla peräti 11 vuotta ja 5 kuukautta aikaisemmin kesällä 1994. Tämä on ilmeisesti Euroopan vanhin elossa tavattu hömötiainen (Staav 1998, 2001).

Pajulintu NL-90.256. Hannu Ekblom rengasti Espoossa 12.8.1998 nuoren pajulinnun, jonka Petteri Lehikoinen kontrolloi samalla paikalla 31.5.2005. Aikaa rengastuksesta ehti kulua 6 vuotta ja 10 kuukautta. Kyseinen lintu on kontrolloitu samalla paikalla myös 2002 (kahdesti) ja 2003.

Pähkinähakki S-116.426. Tämä samainen lintu, jonka Veikko Tarsa rengasti 11.10.1988 Lohjalla, on ollut mukana listoilla ennenkin (esim. Valkama & Haapala 2005). Tällä kertaa Tarsa onnistui tunnistamaan linnun sen värirenkaista parin kilometrin päässä rengastuspaikalta 28.12.2005. Uudeksi pähkinähakin ikäennätykseksi tuli näin 17 vuotta ja 2 kuukautta.

Kalalokki CT-014.051. Tämäkin lintu on ko-meillut listoilla aiemmin (ks. Valkama & Haapala 2004). Pekka Mustakallio rengasti sen poikasena Yläneellä 18.6.1974. Tanskalainen Kjeld Pedersen onnistui lukemaan ja valokuvaamaan linnun jalassa olleen renkaan ensin 5.2.2006, sitten 12.3.2006 ja vielä uudelleen 18.3.2006. Linnun rengastuksesta oli maaliskuussa kulunut huikat 31 vuotta ja 9 kuukautta. Tämä on vanhin edelleen todistettavasti elossa oleva suomalainen rengaslintu, ja myös maailman toiseksi vanhin kalalokki!

Kuva 5. Ruskosuohaukkojen rengastuspaikat Suomessa 2005 (harmaat pisteet) ja sitä aiempina vuosina (valkoiset pisteet).

Fig. 5. Ringing sites of Marsh Harriers *Circus aeruginosus* in Finland during 2005 (filled circles) and before 2005 (white circles).

Muita mielenkiintoisia löytöjä

Kahlaajista saatiin muutama kiinnostava löytö. Juhani Tasihiin rengasti Lemillä 16.9.2005 *jänkäkurpan* (PT-4.244), joka kontrolloitiin vain viisi päivää myöhemmin Puolassa. Antti Rönkä on saanut parikin mielenkiintoista löytöä Enontekiöllä rengastamistaan *lapinsirreistä*. KT-52.936 sai renkaan ja värirenkaita jalkaansa 21.6.2004. Se tunnistettiin värirenkaistaan Salossa 17.5.2005 ja pesimäpaikallaan Enontekiöllä se tavattiin 30.6.2005. KT-52.947 puolestaan rengastettiin 30.6.2004 ja se tunnistettiin värirenkaiden perusteella huomattavasti Salon kautta muuttanutta lajikumppaniaan idempänä, Loviisassa 16.5.2005. Tämänkin linnun Rönkä kuitenkin tapasi pesivänä Enontekiöllä jälleen 16.7.2005.

Kuten edellä jo tuli todettua, pöllöillä oli

Kuva 7. Kaulushaikaroiden rengastuspaikat Suomessa 2005 (harmaat pisteet) ja sitä aiempina vuosina (valkoiset pisteet).

Fig. 7. Ringing sites of Great Bitterns *Botaurus stellaris* in Finland during 2005 (filled circles) and before 2005 (white circles).

Kuva 6. Suomessa rengastetuista ruskosuohaukoista saadut ulkomaiset löydöt.

Fig. 6. Foreign recoveries of Marsh Harriers *Circus aeruginosus* ringed in Finland. Timing of the recovery is indicated by the following symbols: square = December-February, triangle pointing upwards = March-May, dot = June-August, triangle pointing downwards = September-November. White = found during the first year of life, black = found later.

Kuva 8. Suomessa rengastetuista kaulushaikaroista saadut ulkomaiset löydöt.

Fig. 8. Foreign recoveries of Great Bit-terns *Botaurus stellaris* ringed in Finland. Timing of the recovery is indicated by the following symbols: square = December-February, triangle pointing upwards = March-May, dot = June-August, triangle pointing downwards = September-November. White = found during the first year of life, black = found later.

vilkas pesimävuosi. Kesällä ennätysmäärin rengastetuista suopöllöistä on jo saatu pari ulkomaanlöytöäkin. Ismo Nousiainen Teuvalla 18.6.2005 rengastama pöllö H-170.658 kontrolloitiin 1 609 kilometrin päässä Slovakiassa 29.10.2005. Tämä on ensimmäinen ulkomailla kontrolloitu suomalainen suopöllö. Kesän suopöllöpaljoudesta on saatu toinenkin ulkomaanlöytö: Kari Ketolan Korsnäsissä rengastama H-170.299 tavattiin 11.11.2005 kuolleena Englannista 1 821 kilometrin päässä rengastuspaikalta. Syksyllä helmipöllöllä oli vilkasta liikkehdintää ainakin eteläisessä ja läntisessä Suomessa, ja kontrolloijakin pyyntipaikoilla tehtiin runsaasti. Vaelluksen nopeudesta kertokoon seuraava: Sami Lyytinen rengasti 29.9. klo 21 helmipöllön CH-71.473 Yläneellä. Vain neljä tuntia myöhemmin samainen lintu pompahhti Päivi Sirkiän virittämään verkkoon 30 kilometrin päässä Mynämäen puolella. Kuva 4 kertoo, että vuoden 2005 poikaset olivat pääosin liikkeellä kohti etelää tai lounasta,

mutta muutamat yksilöt olivat matkalla länteen tai jopa luoteeseen. Sama pätee myös niihin lintuihin, jotka rengastettiin ja kontrolloitiin viime syksyn aikana. Aiempina vuosina rengastetut linnut näyttävät sinkoilleen jokseenkin kaikkiin mahdollisiin ilmansuuntiin, mutta on muistettava, että kartta ei kerro missä nämä linnut ovat liikkuneet rengastuksen ja uudelleenlöytymisensä välillä.

Vuoden ehkä kovin tai ainakin erikoisin rengaslöytö koskee kuitenkin tervapääskyä. Jussi Ryssy rengasti 27.7.2005 Lehtimäellä tervapääskyn poikasia. Niistä yksi, AA-22.447, sattui lentämään erästä ikkunasta sisään vain parisen viikkoa myöhemmin, 11.8.2005. Tuo ikkuna oli Latviassa ja se kuului Latvian rengastustoimistolle!

Projektilajit: Kaulushaikara ja ruskosuohaukka

BirdLife Suomi oli valinnut vuoden 2005 projektilajeiksi kaksi näkyvää tai kuuluvaa

ruovikoiden tyyppilintua, ruskosuohaukan ja kaulushaikaran. Ylihärmän rengastajakouksessa helmikuun alussa 2005 rengastajia yllätettiin seuraamaan molempien lajien pesimistulosta ja mahdollisuuksien mukaan myös rengastamaan niiden poikasia. Ruskosuohaukan osalta tavoite onnistui hienosti, sillä lajin pesäpoikasia rengastettiin ennätyselliset 418. Tähän mennessä Suomessa on rengastettu yhteensä 6 518 ruskosuohaukkaa. Kuva 5 esittää ruskosuohaukkojen rengastuspaikat vuonna 2005 ja sitä ennen. Kuvasta voi päätellä kaksi eri asiaa. Siitä näkee ensinnäkin, että suurin osa ruskiksista on rengastettu Satakunnasta Pirkanmaan ja Hämeen kautta Kaakkois-Suomeen ulottuvalla vyöhykkeellä. Toinen mielenkiintoinen seikka on, että Varsinais-Suomessa ruskosuohaukkoja ei rengastettu lainkaan vuonna 2005, vaikka tällä alueella on niitä aiemmin rengastettu melko paljonkin. Kyse ei ilmeisesti ole rengastajapulasta tai rengastajien mielenkiinnon loppumisesta, vaan mitä to-

dennäköisimmin siitä, että ruskosuohaukka on huomattavasti taantunut lounaisrannikolla. Mistä tämä johtuu, ei ole tiedossa. Toinen samanlainen, mutta huomattavasti laajempi tyhjiö sijoittuu läntiseen Suomeen alueelle, joka alkaa Satakunnan pohjoisosista ja jatkuu Oulun korkeudelle saakka. Osittain tämän alueen aukkoisuus selittyy rehevien lintujärvien vähyydellä, mutta esimerkiksi Merenkurkussa on todistettavasti ainakin joskus rengastettu ruskosuohaukkoja vaan ei vuonna 2005. Vuodesta 1974 lähtien eniten ruskosuohaukkoja ovat rengastaneet Esa Sojamo (633 poikasta), Johannes Wiehn (491), Arto Puikkonen (346), Pertti Nikkanen (333) ja Rauno Sivonen (237).

Kuva 6 kertoo, että meikäläisten ruskosuohaukkojen muuton valtavirta näyttää kulkevan Keski-Euroopan kautta ja Välimeren yli Italian kohdalta kohti Saharan eteläpuolista Afrikkaa. Tältä alueelta on pääosa talvisista ruskosuohaukkoalöydöstämme, tosin talviaikaisia löytöjä on myös Euroopan puolelta. Ulkomaisista löydöistä (N = 148) 83 koskee sellaisia kuolleina löydettyjä haukkoja, joiden kuolinsyy on tiedossa. Näistä 62 oli tapettu, toiseksi yleisin kuolinsyy oli sähköisku tai voimajohtoihin törmäminen (7 tapaus-ta). Elävänä oli tavattu 18 lintua.

Ruskosuohaukkaan verrattuna kaulushaikaroiden rengastusmäärät ovat jääneet varsin vaatimattomiksi (vuosina 1913–2005 yhteensä 283 rengastusta). Osin tämä johtuu siitä, että haikaroiden pesiä ei oikein ole osattu etsiä, ja toisaalta on ehkä haluttu välttää häiritsemästä kenties samoissa ruovikoissa pesiviä ruskosuohaukkoja. Vuosittaiset rengastusmäärät ovatkin vaihdelleet nollan ja viidentoista välillä, mutta 2005 saavutettiin uusi ennätys kun renkaan sai jalkaansa peräti 28 haikaranalkua. Kuva 7 kertoo, että haikaroita on rengastettu samoilla alueilla kuin suohaukkojakin, kuitenkin niin, että kaakonkulma on hyvin hallitseva. Ei ehkä ole kovin yllättävää, että haikararengastuksia on kertynyt osittain samoille rengastajille kuin ruskosuohaukkarengastuksiakin. Niinpä kärkiviisikosta löytyvät Esa Sojamo (124 rengastusta), Petri Parkko (20), Johannes Wiehn (13), Rauno Sivonen (11) ja Juha Miettinen (8). Sojamo on merkinnyt 44 % kaikista Suomessa rengastetuista kaulushaikaroista.

Pienten rengastusmäärien takia haikaroista on saatu vain 22 löytöä, mutta löytöprosentti (7.8) on kuitenkin kohtuullisen korkea esimerkiksi harmaahaikaraan (3.3) verrattuna. Vaikka löytöaineisto onkin melko suppea, niin siitä voi päätellä ainakin sen, että jo pelkästään Kaakkois-Suomenkin kaulushaikarat muuttavat hyvin eri suuntiin (kuva 8). Talviaikaisia löytöjä on mm. Tanskasta, Hollannista,

Saksasta ja Italiasta. Onpa yhdestä haikarasta lokakuinen löytö myös Venäjältä. Merkille pantavaa on sekin, että kaikki rengastetut kaulushaikarat ovat löytyneet kuolleina ja että kolmannes niistä on tapettu. Luultavasti metsästäjät ovat luulleet niitä petolinnuiksi, mikä ei tietenkään oikeuta niiden tappamista. Nuoret haikarat jättävät Suomen ilmeisesti melko pian itsenäistyttyään: Taipalsaarella 4.7.2000 rengastettu poikanen löytyi jo 15.8. kuolleen 620 kilometrin päässä Valko-Venäjältä ja Vehkalahdella 9.6.1973 rengastettu poikanen löytyi 19.8. kuolleen 1062 kilometrin päässä Ukrainasta.

Rautiaiset kiinnostuksen kohteena

Rautiaisten syysmuutonaikainen rengastus on Suomessa verraten uusi ilmiö. Pekka Puhjo aloitti tämän epävirallisen projektin v. 2001, ja muutaman pilottivuoden jälkeen Rengastustoimisto katsoi kesällä 2005, että sitä voidaan markkinoida rengastajille laajemminkin. Viime syksynä rautiaisia pyydystettiin sitten jo 61 rengastajan voimin 37 eri kunnan alueella. Syksyn rautiaissummaksi saatiin huikat 7 741 yksilöä, joista lintu-asemien osuus oli 173.

Syksyn aikana eniten rautiaisia rengastettiin Espoon Mankkaalla (1 677, rengastajina Pekka Puhjo, Tuomo Salmela, Matti Rynänen, Hannu Ekblom ja Markus Piha), Vantaan Pikkujärvellä (1 357, Heikki Arppe), Naantalın Sokerinmäellä (802, Vesa Multala ja Markus Ahola), Kirkkonummella (646, Timo Toivonen), Siuntiossa (526, Ilpo Hanski) ja Oulun Kaukovainion pyyntipaikalla (449, Sami Timonen ja Toni Eskelin). Näillä kuudella paikalla rengastettiin noin 70 % syksyn rautiaisista. Kuvasta 9 käy hyvin ilmi, milloin rautiaisten muutto oli vilkkaimmillaan. Ensimmäinen ja samalla suurin huippu osui syyskuun kymmenenteen, jolloin koko maassa rengastettiin yli 1 000 rautiaista, ja seuraavanakin päivänä niitä saatiin vielä yli 700. Toinen huippu koettiin 16.–17.9. ja kolmas ja vaatimattomin 25.–26.9. Kaikki huiput näyttävät osuvan viikonloppuihin, joten herää kysymys osuivatko todelliset muuton huiput juuri noihin päiviin vai johtuivatko ne pelkästään siitä, että viikonloppuina rengastajien pyyntiteho oli parhaimmillaan. Mankkaan pyyntipaikalla pyynti oli kuitenkin lähes jokapäiväistä ja sielläkin huiput osuivat hyvin yksin koko maan aineiston kanssa, mikä antaa tukea sille, että rautiaismassat todella jättivät Suomen noina kolmena viikonloppuna.

Rautiaisten pyynti tehdään elokuun lopun ja lokakuun alun välillä aamuisin verkko-pyyntinä. Houkuttimena käytetään ääniat-

rappia eli rautiaisen laulua. Rautiaispynnin pahimmaksi pullonkaulaksi on toistaiseksi osoittautunut riittävän kattavan miehityksen saaminen pyyntipaikoille. Pyyntiä tulisi voida tehdä lähes joka aamu koko muuttokauden ajan, jotta saatava aineisto olisi riittävän edustava muuton ajoittumisen, lintujen ikäjakauman tai lintujen kunnan tutkimiseen. On hyvin ymmärrettävää, että tähän eivät yksittäisen rengastajan rahkeet riitä, vaan avain onnistuneeseen suoritukseen on jälleen kerran tiimityö.

Lintuinfluenssa tulee?

Vuoden 2005 loppupuolella alkoi kaukaa idästä kuulua kummia: siipikarjaa ja villilintuja oli kuollut läjäpäin. Syylliseksi paljastui pian lintuinfluenssa, tyypiltään H5N1. Käynnistyi myös vilkas keskustelu siitä, että miten ja miksi virus leviää niin nopeasti kohti länttä. Toiset vanhoivat muuttolintujen nimeen, toiset syyttivät epidemiasta epämääräisiä siipikarjan tai sen johdannaisten kuljetuksia tai lintujen salakuljetusta. Kävipä myös ilmi, että kananlantaa on laajalti syydetty kalalammikoihin kalojen ruuaksi, ja samoilla lammi-koilla käy myös luonnonvaraisia lintuja. Virus jatkoi etenemistään läpi Venäjän, sitten Turkkiin ja loppuvuodesta pesäkkeitä löytyi jo Kaakkois- ja Etelä-Euroopasta. Vuoden 2006 puolella virusta löytyi myös Nigeriasta, mutta sehän ei kauan ketään kiinnostanut, etenkin kun helmikuussa ilmeni että läheltä omaa lintukotoamme, Itämeren eteläosista Saksasta oli löytenyt kuolleita joutsenia, joiden lajiksi lopulta paljastui kyhmyjoutsen. Tässä vaiheessa monet suomalaisetkin alkoivat pitää todennäköisenä, että ennen pitkää sairaita ja kuolleita lintuja löytyy myös Suomesta. Helmikuun lopulla tautia löytyi Ranskasta sekä villilinnuista että eräältä kalkkunatarhalta, jolla kuoli satoja lintuja. Helmikuulla kuolleita lintuja alkoi löytyä myös Ruotsista, uhreiksi listattiin mm. tukkasotkia, hiirihaukka ja huuhkaja. Tätä kirjoittaessamme (22.3.2006) tauti on rantautunut jo Tukholmaan asti, josta löytyi 20.3. kuolleen kaksikin kyhmyjoutsenta.

Rengastustoiminnan suhteen vakava taikaisu koettiin 22.2.2006, jolloin Liettuan ympäristöviranomaiset päättivät kieltää lintujen rengastuksen toistaiseksi koko maassa. Liettuan rengastuskeskusta ei päätöstä tehtäessä kuultu, eikä päätökselle esitetty muita perusteluja kuin lintuinfluenssa, vaikka sitä ei päätöstä tehtäessä ollut maassa havaittu. Suomessa rengastajia ohjeistettiin taudin varalta ensimmäisen kerran jo joulukuussa 2005, ja kevään 2006 aikana ohjeita tullaan tarkentamaan. Ohjeissa korostetaan

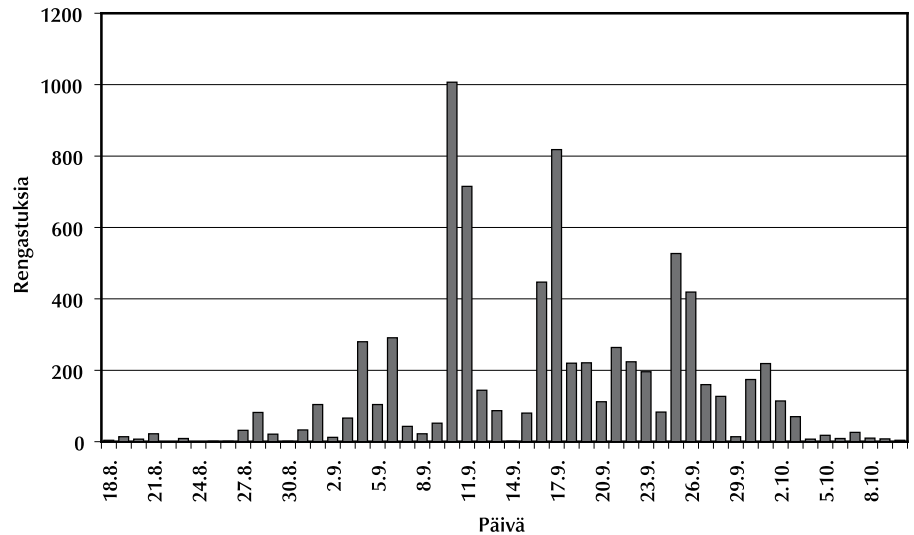
erityisesti hyvän hygienian merkitystä. Tätä kirjoittaessamme ei Suomessa ole asetettu rengastustoiminnalle rajoituksia, eikä sellaisen asettaminen vaikuta tällä hetkellä perustellulta eikä todennäköiseltäkään. On kuitenkin luultavaa, että tautiriskin takia erityisesti riskiryhmäksi luettujen vesi- ja rantalintujen rengastusmäärät laskevat ainakin jonkin verran viime vuosien tasosta. Tämä on harmillista, sillä juuri näiden lajien rengastusmäärät ovat muutenkin olleet pitkään laskusuunnassa ja Rengastustoimisto on yrittänyt lisätä rengastajien kiinnostusta niitä kohtaan. Hyvin ilmeistä on myös, että etenkin maallikoiden ilmoittamien rengaslöytöjen määrä romahtaa tänä vuonna – ovathan viranomaiset antaneet ohjeen olla koskematta kuolleena löydettyihin lintuihin. Liekö sattumaa vai ei, mutta jo vuoden 2005 kolmen viimeisen kuukauden maallikolöytöjen määrä oli noin 250 pienempi kuin vuotta aiemmin.

Kenties vakavin lintuinfluenssan seurauksena on aivan tavallisten ihmisten asenteiden jyrkkyminen. Viime viikkoina on joutunut tämän tästä lukemaan kirjoituksia, joissa on ilmeisesti ihan vakavissaan kysely, että täytyykö pihapiirin linnunpöntöt poistaa tai pitääkö mökkirannan sorsat ja lokit tai maatilan pääskyet tappaa lintutaudin vuoksi. Toivottavasti nämä mielipiteet edustavat vain toisen ääripään näkemystä eivätkä kerro koko kansakunnan asenteiden kovenemisestä. Pahimmillaan vaarana on kaiken sen edistyneen menettäminen mitä viime vuosikymmeninä on saatu rengastuksen ja linnustonsuojelun saralla. Media on tässä asiassa paljon vartijana. Kun lehtijutuissa epäillään, että lintujen kevätmuutto muuttuu lentäväksi kuolemaksi tai että virus teki lyyrisestä linnusta tappajan (HS 26.2.2006), niin miten enää voidaan luottaa sanomalehtiin objektiivisen tiedon levittäjinä?

Kiitokset

Haluamme kiittää tarmokkaita työtovereitamme Heidi Björklundia, Juha Honkalaa, Päivi Karetta, Petteri ja Samuli Lehikoista, Seppo Niirasta, Juhana Niittylää, Pekka Puhjoa ja Jarmo Ruohoa, jotka ovat kantaneet kortensa kekoon valtavan rengastus- ja löytöaineiston käsittelemiseksi. Esimiehemme Risto A. Väisänen, Olof Biström ja Juhani Lokki ovat tukeneet ja auttaneet meitä myötä- ja vastamäessä. Kiitämme myös pöllövaaria (tunnetaan ehkä vielä paremmin Pertti Saurohana), joka on neuvonut silloin kun neuvoja on tarvittu ja joka edelleen säännöllisesti käy ilahduttamassa toimiston väkeä.

Jan Lindström, Heikki Lokki ja Visa Rausste ovat aina auttaneet silloin kun toimiston

Kuva 9. Rautiaisrengastukset Suomessa 18.8.–10.10.2005.

Fig. 9. Daily ringing totals for the Dunnock *Prunella modularis* in Finland between 18 August and 10 October, 2005.

tietojärjestelmissä on ollut jotain pientä tai "pieniä" korjattavaa. Reetta Sinkkilä lähti loppuvuodesta 2005 ennakkoluulottomasti kehittämään Rengastustoimistolle uutta käyttöliittymää, jolla se tulevaisuudessakin pääsee käsiksi uudistuvaan tietokantaansa. Heikki Lokki on ylivertaisella kokemuksella johtanut rengastajatoimikuntaa, jonka muina jäseninä ovat olleet Heikki Arppe, Annika Forsten, Pekka Pouttu ja Petri Suorsa.

Pirjo Hätönen, Seppo Holtari ja Rauno Pohja ovat tallentaneet uusia ja vanhoja paperilla olevia rengastustietoja sähköiseen muotoon myöhempää rekisteriin siirtämistä varten. Kiitokset myös heille!

Lopuksi haluamme kiittää kaikkia satoja rengastajia ja heidän mittavaa avustajakuntaansa. Ilman heidän maassa ja puussa tekemäänsä vapaaehtoistyötä ei olisi ollut tätäkään juttua kirjoitettavaksi. Suurimmat ja nöyryimmät kiitoksemme!

Summary: Bird ringing in Finland 2005

Contrary to 2004, last year was quite good for Finnish bird ringers. A total of 249 303 birds were ringed, as a result of which 2005 scores fourth in the ranking list 1913-2005. Only in 1999, 2002 and 2003 have more birds been ringed in Finland. The number of ringed pulli,

102 884, is the second highest in history as only in 2002 were more chicks ringed (Fig. 1). The number of ringed fully grown individuals, 146 419, was also quite high. One of the most important factors contributing to the high ringing figures for 2005 was the very good vole year in southern and most of central Finland. This attracted vole-eating birds of prey to breed in high densities. Moreover, the overall breeding success of these predators was exceptionally high, and as a result, new ringing records were obtained for the Eurasian Kestrel *Falco tinnunculus* (10 127), the Ural Owl *Strix uralensis* (3 413) and the Short-eared Owl *Asio flammeus* (845). In total 30 379 raptors

and owls were ringed during 2005. However, it was not only birds of prey that greatly increased their total ringing numbers. A specific autumn ringing project was launched for the Dunnock *Prunella modularis* and already during the first 'official' year of the project more than 7 000 individuals were ringed between 20 August and 10 October. There appeared to be three major peaks in the autumn migration of Dunnocks: 10-11th September, when more than 1 700 individuals were ringed, a second around 17th September, and a third on 25-26th September (Fig. 9).

New ringing records were established also for the Great Cormorant *Phalacrocorax carbo* (3970), the White-backed Woodpecker *Dendrocopos leucotos* (78 chicks and 35 full-grown), the White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* (207), the Black Grouse *Tetrao tetrix* (374), the Stock Dove *Columba oenas* (753) and the Greenfinch *Carduelis chloris* (12 623). However, the most spectacular record for 2005 was the milestone of 9 million ringed birds passed! By the end of the year, 9 096 357 birds have in time been equipped with a Finnish ring.

Twelve of the thirteen Finnish bird observatories were active in 2005. It was a pleasure to see that ringing numbers at observatories have been steadily increasing during the last four years (Table 1). The total sum for 2005 was as high as 54 685, and the most frequently ringed species were Goldcrest *Regulus regulus* (10 041), Long-tailed Tit *Aegithalos caudatus* (8 228), Great Tit *Parus major* (6 397), Robin *Erithacus rubecula* (4 801) and Willow Warbler *Phylloscopus trochilus* (4 783). As often before, the activity of Finnish observatories was highest during the autumn when more than 68 % of the annual total was caught.

In the beginning of March 2006 the total number of recoveries in the Finnish database was 916 642 (see Appendix), but the number of 'interesting' recoveries (defined as: 1. the bird was found dead or 2. alive and time elapsed from ringing or previous capture is more than three months, or the distance between the ringing site and site of recovery at least 10 km) is 427 945. During 2005, the Finnish Ringing Centre got 47 098 new recoveries, of which 18 439 can be considered interesting.

The Finnish Ringing Centre again notched new longevity records for several species, including

Whooper Swan *Cygnus cygnus* (15 years and 8 months; metal ring read in Sweden), Common Eider *Somateria mollissima* (28 years and 8 months; found dead), Common Guillemot *Uria aalge* (25 years and 11 months; caught alive and released), Capercaillie *Tetrao urogallus* (7 years and 9 months; caught alive and released), Willow Tit *Parus montanus* (11 years and 5 months; caught alive and released), Willow warbler (6 years and 10 months; caught alive and released) and Spotted Nutcracker *Nucifraga caryocatactes* (17 years and 2 months; caught alive and released). Perhaps the most remarkable recovery concerns a Common Gull *Larus canus* (CT-014.051) which was ringed as a pullus in southwestern Finland on 18th June 1974. Kjeld Pedersen was able to read the ring in Denmark on 18th March, 2006. With an age of 31 years and 9 months this is the oldest ringed Finnish bird still alive. It is also the second oldest Common Gull in the world!

By the end of 2005, 2 097 Finnish birds have been recovered or recaptured from tropical Africa south of 23°30'N. The five most frequently recovered species are Common Tern *Sterna hirundo* (651), Osprey *Pandion haliaetus* (550), Caspian Tern *S. caspia* (305), Lesser Black-backed Gull *Larus fuscus* (105), and Arctic Tern *S. parasdisaea* (83). The majority of African recoveries come from Mali (369), South Africa (318), Ghana (190), Nigeria (120) and Namibia (118). The fate

(condition at recovery) of 205 birds remained unknown, 392 birds were encountered alive and 1 500 dead. Of the latter, the cause of death was known for 1 010 individuals, of which 682 (68 %) had been killed. In 2005, 53 Finnish birds were recovered from this region, and of these 27 were encountered alive and 26 dead (Fig. 3). Among others, three Barn Swallows were found. Two of them were found dead (in Kenya and Zaire), but one was controlled by a ringer in South Africa. It is still very surprising that only three Pied Flycatchers *Ficedula hypoleuca* have been found in tropical Africa, although more than 583 000 individuals have been ringed in Finland.

BirdLife Finland had chosen Marsh Harrier *Circus aeruginosus* and Great Bittern *Botaurus stellaris* for specific project surveillance during 2005. A total of 418 Marsh Harriers were ringed (of which 414 chicks), mostly in southern and southwestern Finland. There is some evidence to suggest that traditional breeding sites along the coastline in southern and western Finland are no longer occupied, but the reason for this change remains unknown (Fig. 5). The main wintering areas of Finnish Marsh Harriers seem to be in western Africa, although there are some recoveries during winter from Europe as well (Fig. 6). To end 2005, 283 Great Bitterns have been ringed in Finland, with a new record of 28 ringings reached in 2005. The main ringing areas are in southeast-

ern Finland (Fig. 7). Finnish Great Bitterns seem to spend their winter over a quite large area in Europe as there are ring recoveries all the way from the Netherlands to Ukraine (Fig. 8).

Kirjallisuus

- Fransson, T. & Staav, R. 2005: Svensk ringmärkning 2004. – Vår Fågelvärld Suppl. 44: 16–25.
- Honkala, J. & Saurola, P. 2006: Petolintuvuosi 2005 – monien ennätysten vuosi. – Linnutvuosikirja 2005: 9–22.
- Lehikoinen, A. 2006: Mystiset merisirrit. – Linnut 41 (1): 28–31.
- Nikkinen, L. 2006: Lintuasemakatsaus 2005. – Linnutvuosikirja 2005: 73–82.
- Saurola, P. 1994: Saharan ylittäjät. Mitä rengaslöydöt kertovat kaukomauttajien talvehtimisalueista? – Linnut 29 (3): 8–14.
- Staav, R. 1998: Longevity list of birds ringed in Europe. – In Spina, F. (ed.): EURING Newsletter 2: 9–17.
- Staav, R. 2001: Complementary longevity list of birds ringed in Europe. – In Spina, F. (ed.): EURING Newsletter 3: 40–43.
- Valkama, J. & Haapala, J. 2004: Rengastusvuosi 2003 – juhlintaa tilhien ja petolintujen parissa. – Linnutvuosikirja 2003: 79–90.
- Valkama, J. & Haapala, J. 2005: Rengastusvuosi 2004 – myyrälama söi rengastajia ja rengastusmääriä. – Linnutvuosikirja 2004: 34–43.

Liite 1. Suomessa vuonna 2005 rengastetut ja löydetty linnut sekä rengastus- ja löytömäärät 1913–2005. Rengastuspaikalla pian rengastuksen jälkeen kontrolloidut yksilöt eivät ole mukana löydöissä (ks. teksti). Huom! Lajien ja alalajien osalta on noudatettu EURINGin käyttämää lajiluetteloa (ks. www.EURING.org).

Appendix 1. Numbers of birds ringed and recoveries reported in Finland in 2005, as well as total numbers of ringed birds and recoveries (only those in which (i) the bird was found dead or (ii) the bird was found alive but time elapsed from ringing or previous capture was more than 3 months, or the distance between the ringing site and site of recovery was at least 10 km) in Finland 1913–2005. Note that species and subspecies lists follow that of EURING (see www.EURING.org).

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosina 1913–2005		
	Poika-sia	Täysikas-vuisia	Yhteensä		Rengastuksia	Löytöjä	
Kaakkuri	<i>Gavia stellata</i>	56	3	59	0	876	58
Kuikka	<i>Gavia arctica</i>	0	0	0	1	401	46
Amerikanjätkuikka	<i>Gavia immer</i>	0	0	0	0	1	1
Jääkuikka	<i>Gavia adamsii</i>	0	0	0	0	4	1
Pikku-uikku	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	0	0	0	0	13	1
Silkkikuikka	<i>Podiceps cristatus</i>	0	1	1	1	344	31
Härkälintu	<i>Podiceps grisegena</i>	0	2	2	0	47	3
Mustakurkku-uikku	<i>Podiceps auritus</i>	0	0	0	0	171	9
Suula	<i>Sula bassana</i>	0	0	0	0	4	0
Merimetso	<i>Phalacrocorax carbo</i>	3970	0	3970	107	11243	297
Kaulushaikara	<i>Botaurus stellaris</i>	27	0	27	0	283	22
Harmaahai-kara	<i>Ardea cinerea</i>	153	3	156	6	2392	80
Kyhmyjoutsen	<i>Cygnus olor</i>	12	35	47	10	1364	278
Pikkujoutsen	<i>Cygnus columbianus</i>	0	0	0	0	2	2
Joutsen	<i>Cygnus cygnus</i>	0	9	9	159	1068	3189
Metsähanhi	<i>Anser fabalis</i>	20	45	65	172	1390	3825
Lyhytnokka-hanhi	<i>Anser brachyrhynchus</i>	0	0	0	0	3	0
Tundrihanhi	<i>Anser albifrons</i>	0	0	0	0	5	0
Kiljuhanhi	<i>Anser erythropus</i>	0	0	0	1	164	50
Merihanhi	<i>Anser anser</i>	4	2	6	6	678	185

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosina 1913–2005		
	Poika-sia	Täysikas-vuisia	Yhteensä		Rengastuksia	Löytöjä	
Kanadanhanhi	<i>Branta canadensis</i>	0	4	4	5	726	471
Valkoposki-hanhi	<i>Branta leucopsis</i>	40	156	196	80	831	369
Sepelhanhi	<i>Branta bernicla</i>	0	2	2	0	19	3
Ristisorsa	<i>Tadorna tadorna</i>	1	0	1	0	170	14
Mandariini-sorsa	<i>Aix galericulata</i>	0	0	0	0	2	1
Haapana	<i>Anas penelope</i>	9	7	16	1	1341	242
Harmaasorsa	<i>Anas strepera</i>	0	1	1	0	45	4
Tavi	<i>Anas crecca</i>	9	48	57	3	3392	573
Sinisorsa	<i>Anas platyrhynchos</i>	33	63	96	26	15778	2617
Jouhisorsa	<i>Anas acuta</i>	7	1	8	0	1064	200
Heinätaivi	<i>Anas querquedula</i>	0	0	0	0	87	11
Lapasorsa	<i>Anas clypeata</i>	0	1	1	0	968	161
Punasotka	<i>Aythya ferina</i>	0	0	0	0	233	43
Tukkasotka	<i>Aythya fuligula</i>	0	19	19	4	5165	682
Lapasotka	<i>Aythya marila</i>	0	0	0	0	432	42
Haahka	<i>Somateria mollissima</i>	282	337	619	875	41894	33429
Kyhmyhaahka	<i>Somateria spectabilis</i>	0	0	0	0	1	0
Allihaahka	<i>Polysticta stelleri</i>	0	0	0	0	3	0
Alli	<i>Clangula hyemalis</i>	0	1	1	0	526	33
Mustalintu	<i>Melanitta nigra</i>	0	2	2	0	59	10
Piikkasiipi	<i>Melanitta fusca</i>	0	9	9	1	1098	322
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	703	124	827	145	23825	6216
Uivelo	<i>Mergus albellus</i>	0	5	5	1	100	37

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Tukkakoskelo	Mergus serrator	0	3	3	0	1201	217
Isokoskelo	Mergus merganser	10	42	52	28	3807	1596
Mehiläis- haukka	Pernis apivorus	63	2	65	1	3786	171
Haarahaukka	Milvus migrans	1	0	1	0	56	2
Merikotka	Haliaeetus albicilla	207	0	207	642	2202	5689
Ruskosuo- haukka	Circus aeruginosus	418	4	422	5	6518	225
Sinisuohaukka	Circus cyaneus	31	1	32	0	1884	75
Arosuohaukka	Circus macrourus	0	0	0	0	3	0
Niittysuo- haukka	Circus pygargus	0	0	0	0	48	0
Kanahaukka	Accipiter gentilis	1767	81	1848	214	53723	8616
Varpushaukka	Accipiter nisus	686	811	1497	79	45420	3615
Hiirihaukka	Buteo buteo	711	2	713	17	22531	1093
Piekana	Buteo lagopus	10	0	10	2	3626	153
Pikkukilju- kotka	Aquila pomarina	0	0	0	0	1	0
Kiljukotka	Aquila clanga	1	0	1	0	5	1
Maakotka	Aquila chrysaetos	87	2	89	74	2379	1048
Sääksi	Pandion haliaetus	1316	5	1321	66	38950	2905
Tuulihaukka	Falco tinnunculus	9674	453	10127	304	79378	4028
Punajalka- haukka	Falco vespertinus	0	0	0	0	10	2
Ampuhaukka	Falco columbarius	69	6	75	2	2613	140
Nuolihaukka	Falco subbuteo	188	4	192	2	4305	82
Tunturihaukka	Falco rusticolus	15	0	15	0	298	10
Muutto- haukka	Falco peregrinus	249	0	249	12	3467	250
Pyy	Bonasa bonasia	0	2	2	0	448	17
Riekkö	Lagopus lagopus	0	3	3	1	1268	319
Kiiruna	Lagopus mutus	0	0	0	0	30	1
Teeri	Tetrao tetrix	0	374	374	12	4608	540
Metso	Tetrao urogallus	0	19	19	22	667	170
Peltopyy	Perdix perdix	12	2	14	0	10703	138
Viiriäinen	Coturnix coturnix	0	1	1	0	22	0
Fasaani	Phasianus colchicus	0	0	0	3	23427	2743
Luhtakana	Rallus aquaticus	0	5	5	0	320	8
Luhtahuitti	Porzana porzana	0	10	10	0	366	2
Pikkuhuitti	Porzana parva	0	0	0	0	13	0
Kääpiöhuitti	Porzana pusilla	0	0	0	0	5	0
Ruisräikkä	Crex crex	0	29	29	0	1707	32
Liejukana	Gallinula chloropus	0	1	1	0	420	26
Nokikana	Fulica atra	0	2	2	0	1098	104
Kurki	Grus grus	77	1	78	158	1156	1778
Meriharakka	Haematopus ostralegus	57	7	64	6	3725	194
Aropääsky- kahlaaja	Glareola nordmanni	0	0	0	0	1	0
Pikkutylli	Charadrius dubius	119	43	162	40	16782	1329
Tylli	Charadrius hiaticula	46	19	65	4	12340	406
Mustajalkatylli	Charadrius alexandrinus	0	0	0	0	1	0
Keräkumitsa	Charadrius morinellus	2	0	2	0	897	23
Kapustarinta	Pluvialis apricaria	0	0	0	0	374	15

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Tundra- kurmitsa	Pluvialis squatarola	0	5	5	0	170	3
Töyhtöhyyppä	Vanellus vanellus	871	6	877	10	35391	818
Isosirri	Calidris canutus	0	18	18	0	799	22
Pulmussirri	Calidris alba	0	3	3	0	124	3
Pikkusirri	Calidris minuta	0	5	5	0	9154	135
Lapinsirri	Calidris temminckii	124	43	167	50	6570	295
Palsasirri	Calidris melanotos	0	0	0	0	2	0
Kuovisirri	Calidris ferruginea	0	10	10	0	2136	53
Merisirri	Calidris maritima	10	5	15	0	89	8
Suosirri	Calidris alpina	76	231	307	52	47855	1503
Jänkäsirriäinen	Limicola falcinellus	0	0	0	0	632	5
Tundravikla	Tryngites subruficollis	0	0	0	0	1	0
Suokukko	Philomachus pugnax	1	27	28	0	19555	523
Jänkäkurppa	Lymnocyptes minimus	0	47	47	1	586	15
Taivaanvuohi	Gallinago gallinago	8	90	98	3	7338	407
Heinäkurppa	Gallinago media	0	8	8	0	57	2
Lehtokurppa	Scolopax rusticola	68	17	85	2	3180	306
Mustapyrstö- kuiri	Limosa limosa	1	0	1	0	56	1
Punakuiri	Limosa lapponica	0	0	0	0	87	5
Pikkukuovi	Numenius phaeopus	38	3	41	1	685	10
Isokuovi	Numenius arquata	526	2	528	21	16549	1329
Mustaviklo	Tringa erythropus	0	4	4	0	437	25
Punajalkaviklo	Tringa totanus	29	15	44	2	8451	298
Lampiviklo	Tringa stagnatilis	0	0	0	0	14	0
Valkoviklo	Tringa nebularia	0	18	18	2	1045	32
Metsäviklo	Tringa ochropus	6	19	25	0	1392	19
Liro	Tringa glareola	4	148	152	0	18968	152
Rantakurvi	Xenus cinereus	4	3	7	0	1041	33
Rantasipi	Actitis hypoleucos	50	77	127	1	11261	186
Karikukko	Arenaria interpres	37	2	39	1	11906	408
Vesipääsky	Phalaropus lobatus	55	16	71	0	1307	12
Isovesipääsky	Phalaropus fulicarius	0	0	0	0	2	0
Leveäpyrstö- kihi	Stercorarius pomarinus	0	0	0	0	3	1
Merikihi	Stercorarius parasiticus	119	0	119	2	4381	95
Tunturikihi	Stercorarius longicaudus	0	0	0	0	163	1
Pikkulokki	Larus minutus	315	3	318	4	7556	143
Naurulokki	Larus ridibundus	2391	1858	4249	725	317330	26317
Kalalokki	Larus canus	2258	396	2654	317	129355	9523
Selkälokki	Larus fuscus	1628	172	1800	1600	64975	13105
Harmaalokki	Larus argentatus	4478	266	4744	2876	218069	67816
Isolokki	Larus hyperboreus	0	0	0	0	3	0
Merilokki	Larus marinus	376	13	389	108	20074	3120
Pikkukajava	Rissa tridactyla	0	0	0	0	6	0
Räyskä	Sterna caspia	632	0	632	13	37634	1733
Kalatiira	Sterna hirundo	2451	3	2454	54	110775	1641

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Lapintiira	Sterna paradisaea	1385	17	1402	19	92675	790
Pikkutiira	Sterna albifrons	26	4	30	3	661	59
Mustatiira	Chlidonias niger	12	0	12	0	282	17
Etelänkiisla	Uria aalge	0	8	8	19	485	325
Ruokki	Alca torda	1154	8	1162	34	26571	1204
Riskilä	Cephus grylle	272	3	275	12	29479	1771
Pikkuruokki	Alle alle	0	0	0	0	6	0
Lunni	Fratercula arctica	0	0	0	0	249	0
Kesykyyhky	Columba livia	0	21	21	0	3369	244
Uuttukyyhky	Columba oenas	700	53	753	79	10689	860
Sepelkyyhky	Columba palumbus	46	47	93	7	3572	399
Turkinkyhky	Streptopelia decaocto	0	0	0	0	62	2
Turturikyyhky	Streptopelia turtur	0	0	0	0	35	3
Idänturturikyyhky	Streptopelia orientalis	0	0	0	0	1	0
Käki	Cuculus canorus	35	5	40	0	2060	26
Tornipöllö	Tyto alba	0	0	0	0	1	1
Huuhkaja	Bubo bubo	476	7	483	59	14063	3094
Tunturipöllö	Nyctea scandiaca	0	0	0	0	66	8
Hiiripöllö	Surnia ulula	9	38	47	0	2864	51
Varpuspöllö	Glaucidium passerinum	1974	421	2395	191	29284	1937
Minervanpöllö	Athene noctua	0	0	0	0	1	1
Lehtopöllö	Strix aluco	1556	140	1696	363	40781	10876
Viirupöllö	Strix uralensis	3170	250	3420	656	41559	11417
Lapinpöllö	Strix nebulosa	86	13	99	4	2356	139
Sarvipöllö	Asio otus	278	174	452	7	12236	500
Suopöllö	Asio flammeus	766	79	845	11	6654	277
Helmipöllö	Aegolius funereus	2017	2106	4123	219	107857	5545
Kehraääjä	Caprimulgus europaeus	12	77	89	8	2461	108
Tervapääsky	Apus apus	838	204	1042	268	30736	5157
Kuningas- kalastaja	Alcedo atthis	0	1	1	1	88	3
Harjalintu	Upupa epops	0	0	0	0	15	1
Käenpiika	Jynx torquilla	392	88	480	2	33695	213
Harmaa- päätikka	Picus canus	54	27	81	3	1119	75
Palokärki	Dryocopus martius	230	25	255	4	11170	715
Käpytikka	Dendrocopos major	195	694	889	121	28242	1559
Valkoselkä- tikka	Dendrocopos leucotos	78	35	113	4	895	159
Pikkutikka	Dendrocopos minor	4	34	38	7	2348	81
Pohjantikka	Picoides tridactylus	82	24	106	13	1573	52
Yläkökiuru	Melanocorypha bimaculata	0	0	0	0	1	0
Lyhytvarvas- kiuru	Calandrella brachydactyla	0	0	0	0	9	0
Töyhtökiuru	Galerida cristata	0	0	0	0	1	1
Kangaskiuru	Lullula arborea	39	13	52	0	2067	32
Kiuru	Alauda arvensis	27	10	37	2	8043	108
Tunturikiuru	Eremophila alpestris	0	0	0	0	52	0
Törmäpääsky	Riparia riparia	8	632	640	24	91608	2121
Kalliopääsky	Ptyonoprogne rupestris	0	0	0	0	1	0
Haarapääsky	Hirundo rustica	3371	5468	8839	386	235651	5332
Räystäspääsky	Delichon urbica	143	47	190	3	28587	1257
Isokirvinen	Anthus richardi	0	0	0	0	18	0

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Mongolian- kirvinen	Anthus godlewskii	0	1	1	0	13	2
Nummi- kirvinen	Anthus campestris	0	0	0	0	35	0
Taigakirvinen	Anthus hodgsoni	0	0	0	0	13	0
Metsäkirvinen	Anthus trivialis	13	357	370	3	24071	130
Tundra- kirvinen	Anthus gustavi	0	0	0	0	1	0
Niittykirvinen	Anthus pratensis	31	120	151	3	19353	248
Lapinkirvinen	Anthus cervinus	0	4	4	0	1510	4
Luotokirvinen	Anthus petrosus	0	1	1	0	1195	45
Kelta- västäräkki	Motacilla flava	139	215	354	1	45521	161
Sitruuna- västäräkki	Motacilla citreola	0	0	0	0	23	0
Virta- västäräkki	Motacilla cinerea	0	0	0	0	115	3
Västäräkki	Motacilla alba	383	623	1006	17	95344	973
Tilhi	Bombycilla garrulus	0	5402	5402	88	52228	686
Koskikara	Cinclus cinclus	147	193	340	50	21265	4973
Peukaloinen	Troglodytes troglodytes	0	262	262	1	13207	50
Rautiainen	Prunella modularis	55	7926	7981	19	50140	370
Taiga- rautiainen	Prunella montanella	0	0	0	0	4	0
Mustakurkku- rautiainen	Prunella atrogularis	0	0	0	0	1	0
Alppi- rautiainen	Prunella collaris	0	0	0	0	1	0
Punarinta	Erithacus rubecula	231	7126	7357	31	322939	2394
Satakieli	Luscinia luscinia	24	196	220	30	9801	513
Etelänsatakieli	Luscinia megarhynchos	0	1	1	0	24	0
Sinirinta	Luscinia svecica	3	824	827	2	37487	109
Sinipyrstö	Tarsiger cyanurus	5	0	5	0	52	0
Mustaleppä- lintu	Phoenicurus ochruros	5	6	11	0	202	3
Leppälintu	Phoenicurus phoenicurus	1714	844	2558	5	115401	520
Vuori- leppälintu	Phoenicurus erythrogaster	0	0	0	0	1	0
Pensastasku	Saxicola rubetra	170	99	269	0	53453	180
Musta- päätasku	Saxicola torquata	0	1	1	0	36	0
Arotasku	Oenanthe isabellina	0	0	0	0	1	0
Kivitasku	Oenanthe oenanthe	29	28	57	0	21895	208
Nunnatasku	Oenanthe pleschanka	0	0	0	0	3	0
Rusotasku	Oenanthe hispanica	0	0	0	0	2	0
Aavikkotasku	Oenanthe deserti	0	0	0	0	2	0
Kivikkorastas	Monticola saxatilis	0	0	0	0	1	0
Kirjorastas	Zoothera dauma	0	0	0	0	1	0
Sepelrastas	Turdus torquatus	0	3	3	0	190	1
Mustarastas	Turdus merula	215	656	871	65	42581	1547
Taigarastas	Turdus obscurus	0	0	0	0	2	0
Musta- kaularastas	Turdus ruficollis	0	0	0	0	2	0
Räkättirastas	Turdus pilaris	1536	481	2017	35	135112	2498
Laulurastas	Turdus philomelos	271	849	1120	10	81319	1511

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Puna- kylkirastas	Turdus iliacus	1526	710	2236	30	159853	3298
Kulorastas	Turdus viscivorus	30	6	36	0	2505	22
Viiru- sirkkalintu	Locustella lanceolata	0	1	1	0	41	1
Pensas- sirkkalintu	Locustella naevia	0	102	102	0	3635	103
Viita- sirkkalintu	Locustella fluviatilis	0	29	29	0	788	14
Ruoko- sirkkalintu	Locustella luscinioides	0	3	3	0	41	5
Sarakerttunen	Acrocephalus paludicola	0	0	0	0	2	0
Ruoko- kerttunen	Acrocephalus schoenobaenus	52	2864	2916	141	309963	8281
Kenttä- kerttunen	Acrocephalus agricola	0	1	1	0	33	0
Viitakerttunen	Acrocephalus dumetorum	22	77	99	1	7242	147
Luhta- kerttunen	Acrocephalus palustris	23	194	217	3	8873	295
Rytikerttunen	Acrocephalus scirpaceus	4	431	435	20	48002	1178
Rastas- kerttunen	Acrocephalus arundinaceus	0	15	15	0	429	10
Vaalea- kultarinta	Hippolais pallida	0	0	0	0	2	0
Pikku- kultarinta	Hippolais caligata	6	1	7	1	61	2
Kultarinta	Hippolais icterina	1	99	100	0	4248	40
Ruskokerttu	Sylvia undata	0	0	0	0	1	0
Ruso- rintakerttu	Sylvia cantillans	0	0	0	0	6	1
Kääpiökerttu	Sylvia nana	0	0	0	0	4	0
Kirjokerttu	Sylvia nisoria	0	11	11	0	2299	95
Hernekerttu	Sylvia curruca	17	1032	1049	2	55866	323
Pensas kerttu	Sylvia communis	120	679	799	24	49255	525
Lehtokerttu	Sylvia borin	59	1295	1354	42	85671	892
Mustapä- kerttu	Sylvia atricapilla	14	742	756	5	27918	213
Idänuunilintu	Phylloscopus trochiloides	0	8	8	0	677	1
Lapinuunilintu	Phylloscopus borealis	0	0	0	0	95	4
Hippiäis- uunilintu	Phylloscopus proregulus	0	4	4	0	294	3
Taigauunilintu	Phylloscopus inornatus	0	18	18	0	275	1
Siperian- uunilintu	Phylloscopus schwarzi	0	2	2	0	16	0
Rusko- uunilintu	Phylloscopus fuscatus	0	1	1	0	32	1
Vuoriuunilintu	Phylloscopus bonelli	0	0	0	0	2	0
Sirittäjä	Phylloscopus sibilatrix	99	55	154	1	15775	55
Tiltalti	Phylloscopus collybita	14	901	915	3	37069	121
Pajulintu	Phylloscopus trochilus	278	8334	8612	100	560466	2791
Hippiäinen	Regulus regulus	1	11140	11141	25	341213	1543
Tulipää- hippiäinen	Regulus ignicapillus	0	1	1	0	13	1
Harmaa- sieppo	Muscicapa striata	459	423	882	4	92363	480
Pikkusieppo	Ficedula parva	0	37	37	0	2096	9
Sepelsieppo	Ficedula albicollis	0	3	3	0	68	0
Kirjosieppo	Ficedula hypoleuca	8615	2786	11401	349	583421	8701

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Viiksitimali	Panurus biarmicus	0	75	75	14	3067	474
Pyrstötiainen	Aegithalos caudatus	0	8799	8799	27	80251	555
Viitaiainen	Parus palustris	0	0	0	0	4	0
Hömötiainen	Parus montanus	885	2183	3068	362	137894	6833
Lapintiaainen	Parus cinctus	348	54	402	20	16081	597
Töyhtötiainen	Parus cristatus	648	227	875	86	20376	1144
Kuusitiainen	Parus ater	1363	972	2335	87	94529	1878
Sinitiaainen	Parus caeruleus	8455	8481	16936	1167	343993	14115
Valkopää- tiainen	Parus cyanus	0	0	0	0	1	0
Talitiainen	Parus major	8271	17839	26110	1845	815299	35355
Pähkinä- nakkeli	Sitta europaea	0	3	3	1	1290	50
Puukiiپیچ	Certhia familiaris	1435	1024	2459	100	62821	1297
Pussitiainen	Remiz pendulinus	0	0	0	0	33	0
Kuhankeittäjä	Oriolus oriolus	0	1	1	0	101	0
Arolepin- käinen	Lanius isabellinus	0	0	0	0	1	0
Pikku- lepinkäinen	Lanius collurio	277	317	594	1	40659	231
Mustaotsale- pinkäinen	Lanius minor	0	0	0	0	3	0
Isolepinkäinen	Lanius excubitor	8	19	27	1	2500	29
Punapä- lepinkäinen	Lanius senator	0	0	0	0	3	0
Valko-otsale- pinkäinen	Lanius nubicus	0	0	0	0	1	1
Närhi	Garrulus glandarius	22	361	383	94	9742	1769
Kuukkeli	Perisoreus infaustus	0	127	127	28	3442	687
Harakka	Pica pica	524	59	583	21	23776	1309
Pähkinähakki	Nucifraga caryocatactes	24	156	180	161	7277	2630
Naakka	Corvus monedula	2100	64	2164	88	36890	1552
Mustavaris	Corvus frugilegus	64	2	66	13	3529	201
Varis	Corvus corone	161	14	175	22	23862	2904
Korppi	Corvus corax	742	1	743	154	14813	3575
Kottarainen	Sturnus vulgaris	3276	133	3409	23	162038	2093
Puna- kottarainen	Sturnus roseus	0	0	0	0	1	0
Varpunen	Passer domesticus	30	424	454	67	42245	1375
Pikku- varpunen	Passer montanus	133	162	295	8	7540	199
Peippo	Fringilla coelebs	98	2231	2329	121	156360	3931
Järripeippo	Fringilla montifringilla	101	1261	1362	3	51719	532
Keltaheppo	Serinus serinus	0	0	0	0	7	0
Sitruuna- heppo	Serinus citrinella	0	0	0	0	1	0
Viherpeippo	Carduelis chloris	235	12388	12623	835	161145	6233
Tikli	Carduelis carduelis	0	107	107	0	1794	32
Viher- varpunen	Carduelis spinus	44	1675	1719	14	112513	779
Hemppo	Carduelis cannabina	35	3	38	0	5546	37
Vuorihemppo	Carduelis flavirostris	0	1	1	0	138	0
Urpiainen	Carduelis flammea	5	6976	6981	33	240936	799
Tundra- urpiainen	Carduelis hornemanni	0	47	47	0	5078	13
Kirjosiiپیچ- käpylintu	Loxia leucoptera	0	0	0	0	227	2

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Pikkukäpy- lintu	Loxia curvirostra	0	4	4	0	2002	10
Isokäpylintu	Loxia pytyopsittacus	4	2	6	0	513	2
Punavarpunen	Carpodacus erythrinus	18	234	252	16	25625	507
Taviokuurna	Pinicola enucleator	0	0	0	0	3999	33
Punatulku	Pyrrhula pyrrhula	4	1917	1921	118	133270	3590
Nokka- varpunen	Coccothraustes coccothraustes	6	36	42	5	559	21
Valko- kurkkusirkku	Zonotrichia albicollis	0	0	0	0	1	0
Lapinsirkku	Calcarius lapponicus	6	4	10	0	1228	4
Pulmunen	Plectrophenax nivalis	0	0	0	0	1501	2
Taigasirkku	Emberiza leucocephalos	0	0	0	0	3	0
Keltasirkku	Emberiza citrinella	56	919	975	39	62054	2136
Pelto- sirkku	Emberiza hortulana	11	7	18	1	4061	32
Kulta- töytä- sirkku	Emberiza elegans	0	0	0	0	1	0
Pohjansirkku	Emberiza rustica	4	45	49	0	4446	12
Pikkusirkku	Emberiza pusilla	0	40	40	1	449	1
Kastanjasirkku	Emberiza rutila	0	0	0	0	1	0
Kultasirkku	Emberiza aureola	0	0	0	0	1542	21
Pajusirkku	Emberiza schoeniclus	35	1678	1713	79	121787	4122
Harmaasirkku	Miliaria calandra	0	0	0	0	3	0
Sateenkaari- kardinaali	Passerina ciris	0	0	0	0	1	0
Risteymät / Hybrids							
Luhta- x viita- kerttunen	Accris x Acrdum	0	0	0	0	41	4
Varpunen x pikkularpunen	Pasdom x Pasmon	0	1	1	0	17	2

Laji	Rengastettuja 2005			Löytöjä 2005	Yhteensä vuosi- na 1913-2005		
	Poika- sia	Täysikas- vuisia	Yh- teensä		Rengas- tuksia	Löytöjä	
Heinkurppa x taivaanvuohi	Galmed x Galgal	0	0	0	0	1	0
Haara- x räys- täspääsky	Hirrus x Delurb	2	2	4	0	190	3
Haara- x tör- mäpääsky	Hirrus x Riprip	0	0	0	0	2	0
Sepel- x kirjo- sieppo	Ficalb x Fichyp	0	0	0	0	5	0
Teeri x metso	Tetrix x Teturo	0	0	0	1	4	1
Hömö- x la- pintiainen	Parmon x Parcin	2	0	2	0	40	2
Kelta- x sitruu- navästäräkki	Motfla x Motcit	0	0	0	0	21	0
Mustapää- x pensastasku	Saxtor x Saxrub	0	0	0	0	9	0
Hömö- x kuu- sitäinen	Parmon x Parate	0	1	1	0	4	0
Satakieli x ete- länsatakieli	Luslus x Lusmeg	0	0	0	0	1	0
Käpy- x valko- selkätikka	Denmaj x Denleu	4	0	4	0	14	0
Niitty- x aro- suohaukka	Cirmac x Cirpyg	0	0	0	0	1	0
Mustapää- x lehtokerttu	Sylatr x Sylbor	0	0	0	0	1	0
Tundraurpi- ainen x urpi- ainen	Carhor x Camea	0	0	0	0	2	0
Leppälintu x mustaleppä- lintu	Phopho x Phooch	0	0	0	0	2	0
Vihrepeippo x vihervarpunen	Carchl x Carspi	0	0	0	0	1	0
Hömö- x töytätiainen	Parmon x Parcri	0	0	0	0	1	0
Törmä- x räys- täspääsky	Riprip x Delurb	0	0	0	0	1	0
Sinisuo- x niit- tysuohaukka	Circya x Cirmac	4	0	4	0	4	0
Yhteensä		102884	146419	249303	18439	9096357	427945